

NORGES HØYESTERETT

Den 20. juli 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Endresen, Indreberg og Falch i

HR-2016-01628-U, (sak nr. 2016/1456), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Bjørn Renner-Larsen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder varetektsfengsling med brev- og besøksforbud.
- (2) A er siktet for overtredelse av straffeloven 2005 § 274 første ledd, jf. § 273.
- (3) Aust-Agder tingrett avsa 24. juni 2016 kjennelse med slik slutning:

"A, født 00.00.1966, kan holdes i varetektsfengsel inntil annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 22. juli 2016.

Han undergis brev- og besøksforbud frem til 22. juli 2016."
- (4) A påanket kjennelsen til Agder lagmannsrett, som 11. juli 2016 avsa kjennelse med slik slutning:

"Anken forkastes."
- (5) A har i rett tid anket avgjørelsen til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen og saksbehandlingen. Det er anført at fengslingsvilkåret i straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 2 er uriktig anvendt. Det hevdes også at begrunnelsen er mangelfull i tilknytning til både

vurderingen av bevisforspillelsesfaren og behovet for brev- og besøksforbud. A har videre anført at lagmannsretten manglet nødvendig dokumentasjon om fornærmedes nåværende helsetilstand.

- (6) *Påtalemyndigheten* har ikke inngitt merknader til anken.
- (7) Det følger av Agder lagmannsretts brev til Høyesterett 15. juli 2016 at lagmannsretten har vurdert, men ikke funnet grunn til, omgjøring av avgjørelsen.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det er tale om en videre anke, slik at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens lovtolkning og saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd.
- (9) I anken er det for det første anført at straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 2 er uriktig anvendt. Den nærmere begrunnelsen for anførselen viser at den retter seg mot lagmannsrettens konkrete anvendelse av vilkåret, noe ankeutvalget ikke kan prøve.
- (10) I anken anføres videre at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull både ved vurderingen av om det foreligger fare for bevisforspillelse og om det er grunnlag for brev- og besøksforbud. De krav som stilles til begrunnelsen, følger av Rt. 2011 side 946, avsnittene 14 til 16 og 18.
- (11) Lagmannsretten har begrunnet bevisforspillelsesfaren slik:
- "Faren for bevisforspillelse er reell og konkret. Det vises i utgangspunktet til tingrettens kjennelse, tredje hele avsnitt på side 6. I dag har etterforskningen kommet noe lenger, men bevisforspillelsesfaren er like fullt klar i forhold til siktedes muligheter til å påvirke vitners – og i sær fornærmedes – forklaringer dersom han løslates nå. Fornærmedes forklaring om hendelsesforløpet vil åpenbart være helt sentral i den videre etterforskningen. Siktetes påståtte frykt for fornærmede har for øvrig ikke medført at siktede forut for forholdet han nå er siktet for har avstått fra en viss omgang med ham."**
- (12) Det fremgår av politiets påtegning 7. juli 2016 til lagmannsretten at bevisforspillelsesfaren på det tidspunktet kun knyttet seg til at fornærmede ikke var avhørt. Fornærmede lå på sykehuset og politiets forutsetning var at han skulle avhøres så fort det var forsvarlig. Da er det upresist når lagmannsretten viser til tingrettens kjennelse, som ble truffet i den innledende fasen av etterforskningen, på et tidspunkt hvor det var aktuelt med flere avhør og ytterligere undersøkelser. Det blir da også upresist å vise til "vitners – især fornærmedes forklaringer". Utvalget forstår imidlertid lagmannsretten slik at den mener at det er en reell og konkret fare for at siktede vil påvirke *fornærmedes* forklaring hvis han løslates, og at fornærmede er et sentralt vitne. Til tross for ovennevnte svakheter finner utvalget derfor at begrunnelsen for at fengslingsvilkåret i § 171 første ledd nr. 2 er oppfylt, er tilstrekkelig. Det kan i den forbindelse ikke stilles krav om at lagmannsretten skulle innhentet nærmere opplysninger om fornærmedes konkrete helsetilstand før kjennelsen ble truffet.
- (13) Når det gjelder brev- og besøksforbudet, har lagmannsretten utelukkende begrunnet dette med "hensynet til etterforskningen som er nærmere vurdert ovenfor og i tingrettens kjennelse".
- (14) Det følger av straffeprosessloven § 186 tredje ledd at kjennelsen "skal angi på hvilken måte etterforskningen blir skadelidende" dersom siktede ikke underlegges brev- og besøksforbud. Påtalemyndighetens påtegning til lagmannsretten må som nevnt forstås slik at hensynet til etterforskningen, på det tidspunkt, utelukkende knyttet seg til at fornærmede ennå ikke er avhørt. Situasjonen var en annen da tingretten avsa sin kjennelse kort tid etter pågripelsen. I

denne situasjonen skulle lagmannsretten gitt en nærmere begrunnelse for hvorfor det av hensyn til etterforskningen var nødvendig å underlegge siktede brev- og besøksforbud. Slik saken lå an, skulle lagmannsretten også vurdert om kontroll med besøk og brevveksling ville vært tilstrekkelig. Dette har lagmannsretten ikke gjort.

- (15) Kjennelsen må derfor oppheves for så vidt gjelder fastsettingen av brev- og besøksforbud.
- (16) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves for så vidt gjelder fastsetting av brev- og besøksforbud. For øvrig forkastes anken.

Hilde Indreberg
(sign.)

Clement Endresen
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Riktig utskrift: